

Iht liste

Deres ref

Vår ref

Dato

22/4177-1

30. mai 2022

Balanserte kontraktsvilkår i offentlige anskaffelser

Offentlige anskaffelser utgjør en betydelig del av den norske økonomien. Dere som offentlige oppdragsgivere bidrar hver dag til å løse viktige samfunnsutfordringer, samtidig som dere tar samfunnsansvar.

Mange næringsdrivende, også blant deres leverandører, opplever nå en krevende situasjon. Etter å ha kommet gjennom pandemiens utfordringer knyttet til blant annet transport, ser vi effektene av krig i Europa. Krigen fører for enkelte næringer til uforutsigbare rammebetingelser, blant annet gjennom svingende råvarepriser.

Jeg vil oppfordre offentlige oppdragsgivere til å være spesielt oppmerksomme på sitt ansvar for å tilby balanserte kontraktsvilkår i denne situasjonen. Bruk av balanserte kontraktsvilkår kan bidra til å fremme konkurranse i markedet i en usikker situasjon.

Det følger av anskaffelsesreglene at dersom det finnes fremforhandlede og balanserte kontraktsstandarder, skal oppdragsgiveren som hovedregel bruke disse. Det følger også av anskaffelsesregelverket at oppdragsgiveren kan fastsette endringsklausuler, for eksempel prisindeksklausuler. I uoversiktlige situasjoner kan det være ekstra god grunn for oppdragsgiver til å vurdere å benytte slike klausuler.

Jeg vil også oppfordre dere til å vurdere det grundig, før dere eventuelt utarbeider særvilkår som avviker fra standardkontraktene eller tar forbehold som skaper ubalanse i forholdet mellom kontraktspartene. Jeg minner om at ubalanserte kontrakter særlig går ut over mindre leverandører, som også kan gjøre det vanskelig for dem å levere tilbud i offentlige anskaffelser. Uten disse mindre leverandørene svekkes konkurransen om kontraktene. I tillegg kan ubalanserte kontrakter også føre til prisøkninger, fordi leverandørene må prise inn

økt risiko. Ubalanserte kontrakter kan dermed til sist ende med at anskaffelsene dere gjennomfører blir dyrere. Det er til skade både for dere som oppdragsgivere og for samfunnet generelt.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har publisert en veileder om anskaffelser i krisetid på sin hjemmeside anskaffelser.no. Veiledningen redegjør for hvilket handlingsrom det er i anskaffelsesregelverket for å regulere fremtidige risikoer og utfordringer. Som det fremgår av veilederen, bør oppdragsgiver vurdere behovet for nærmere regulering og presisering av konsekvenser av ekstraordinære hendelser i fremtidige kontrakter.

DFØs veiledning inneholder også nærmere informasjon om muligheten til å gjøre endringer i allerede inngåtte kontrakter. Utgangspunktet er at endringer som ikke er vesentlige, er tillatt. Det avgjørende for om en endring er vesentlig, er om den fører til at innholdet i kontrakten blir vesentlig forskjellig fra den opprinnelige kontrakten. Jeg oppfordrer derfor oppdragsgivere til å vurdere henvendelser fra leverandører som følge av økte råvarekostnader. Når det gjelder inngåtte avtaler mellom det offentlige og private aktører, må det først og fremst være opp til oppdragsgiver og oppdragstaker å sørge for god kontakt seg imellom om eventuelle utfordringer man har knyttet til overholdelsen av avtaler. Begge sider bør ha felles interesse i dette.

Til slutt vil jeg takke dere for det viktige arbeidet dere som offentlige oppdragsgivere gjør for å tilby og utvikle offentlige tjenester.

Med hilsen

Jan Christian Vestre